Benlik Alg?s? Profili ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Benlik Alg?s? Profili ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17530

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Benlik Alg?s? Profili ölçe?i, bireylerin kendilerine dair alg?lar?n? ve benlik sayg?s? düzeylerini çok boyutlu bir yap?da de?erlendirmek amac?yla kullan?lan bir Psikolojik Ölçek uyarlamas?d?r. Özellikle çocuk ve ergen popülasyonunda Benlik Alg?s? sisteminin farkl? alanlardaki (akademik yeterlilik, sosyal kabul, fiziksel görünü?, atletik yeterlilik vb.) profilini ç?karmay? hedefler. Ölçe?in Türkiye uyarlamas?, 1996 y?l?nda R. Gabay taraf?ndan gerçekle?tirilen bir Doktora Tezi kapsam?nda yap?lm??t?r. Bu uyarlama, benlik kavram?n?n geli?imsel psikoloji ba?lam?nda anla??lmas?na önemli katk?lar sunmaktad?r.

Ölçek, bireyin genel öz-de?erini ve spesifik alanlardaki yeterlilik alg?lar?n? ay?rt etme yetene?i sayesinde, klinik ve e?itimsel ara?t?rmalarda yayg?n olarak kullan?lmaktad?r. Orijinal ölçe?in temel amac?, benlik kavram?n?n tek boyutlu de?il, hiyerar?ik ve çok boyutlu bir yap? oldu?unu göstermektir.

Anahtar Kelimeler

Benlik Alg?s?, Öz-sayg?, Çok Boyutlu Benlik, Psikolojik De?erlendirme, Ölçek Uyarlamas?, Geli?im Psikolojisi, Çocukluk Dönemi.

Yazarlar

Uyarlayan Yazar: R. Gabay (1996).

Orijinal Ölçek Yazar? (Ç?kar?msal): Susan Harter (Benlik Alg?s? Profili Ölçeklerinin orijinal geli?tiricisi olarak kabul edilmektedir).

Amaç

Benlik Alg?s? Profili ölçe?inin temel amac?, çocuk ve ergenlerin kendilerine dair de?erlendirmelerini sistematik ve çok boyutlu bir biçimde ölçmektir. Bu araç, bireyin genel öz-de?er duygusunun yan? s?ra, öz-de?erinin dayand??? spesifik alanlardaki (örne?in, okul ba?ar?s?, arkada?l?k ili?kileri, spor yetene?i) alg?lanan yeterlilik düzeylerini belirlemeyi amaçlar.

Ölçek, geli?imsel ara?t?rmalarda, benlik kavram?n?n ya?la birlikte nas?l farkl?la?t???n? ve hangi alanlar?n öz-sayg? üzerinde daha etkili oldu?unu incelemek için kritik bir araç sa?lar. Klinik uygulamalarda ise, dü?ük öz-sayg?n?n kayna??n? olu?turan spesifik alanlar? tespit etmeye yard?mc? olur.

Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, psikolojik literatürde kabul gören çok boyutlu Benlik Alg?s? yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle hiyerar?ik bir model üzerine kuruludur. En üst düzeyde genel öz-de?er (Global Self-Worth) yer al?r. Bu genel öz-de?er, daha alt düzeydeki spesifik alanlardaki alg?lanan yeterliliklerden etkilenir.

Tipik olarak ölçülen alt boyutlar aras?nda ?unlar bulunur:

Akademik Yeterlilik: Okuldaki ba?ar? ve zeka alg?s?.
Sosyal Kabul: Akranlar taraf?ndan sevilme ve kabul görme alg?s?.
Atletik Yeterlilik: Spor ve fiziksel aktivitedeki beceri alg?s?.
Fiziksel Görünü?: Ki?inin kendi d?? görünü?üne dair alg?s?.
Davran??sal Yeterlilik: Kurallara uyma ve do?ru davran?? sergileme yetene?i alg?s?.

Geçerlik

Benlik Alg?s? Profili ölçe?i (Gabay, 1996 uyarlamas?) için kaynakta spesifik bir Geçerlik bilgisi sunulmam??t?r. Ancak, bir ölçe?in geçerli kabul edilmesi için genellikle yap? geçerli?i, ölçüt geçerli?i ve içerik geçerli?i çal??malar?n?n yap?lmas? beklenir.

Orijinal Benlik Alg?s? Profili ölçekleri (Harter), kapsaml? yap?sal geçerlik çal??malar? ile desteklenmi?tir. Türk kültürüne uyarlama sürecinde, Gabay (1996) taraf?ndan bu ölçe?in kültürel ve dilsel uygunlu?unun sa?land??? varsay?lmaktad?r. Gelecek ara?t?rmalar, bu uyarlaman?n Türkiye popülasyonunda beklenen teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini daha detayl? olarak ortaya koymal?d?r.

Güvenirlik

Gabay (1996) taraf?ndan yap?lan uyarlamaya dair kaynakta spesifik bir Güvenirlik katsay?s? belirtilmemi?tir. Psikometrik aç?dan, güvenirlik genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test yöntemleriyle de?erlendirilir.

Çok boyutlu benlik ölçeklerinde, alt ölçeklerin yeterli düzeyde iç tutarl?l??a sahip olmas? beklenir (genellikle 0.70 ve üzeri). Uyarlaman?n güvenilirli?inin de?erlendirilmesi, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle tutarl? sonuçlar verip vermedi?inin belirlenmesi aç?s?ndan kritiktir.

Faktör Analizi

Kaynakta Gabay (1996) uyarlamas?na ili?kin kesin Faktör Analizi sonuçlar? bulunmamaktad?r. Ancak, Benlik Alg?s? Profili ölçe?inin temel özelli?i, çok boyutlu yap?y? ölçmek oldu?undan, uyarlama çal??mas?nda mutlaka do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizlerinin yap?ld??? varsay?lmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ba?ar?l? bir faktör analizi, Türkçe formun, orijinal ölçekte hedeflenen ayr?k ve teorik olarak anlaml? alt boyutlar? (Akademik, Sosyal, Fiziksel vb.) Türk örnekleminde de tutarl? bir ?ekilde ortaya ç?kard???n? göstermelidir. Bu analizler, ölçe?in yap? geçerli?ini destekleyen temel istatistiksel kan?tlard?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle Likert tipi veya yap?land?r?lm?? alternatif cevap format?nda (yap?land?r?lm?? kar??la?t?rmal? yarg? format?) haz?rlanan öz bildirim ölçe?idir.

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama: Gabay, 1996)

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: Genellikle 8-16 ya? aral??? (Orijinal ölçe?in hedefledi?i ya? grubu esas al?nm??t?r).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki çocuk ve ergen popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Spesifik örneklem detaylar? için Gabay'?n (1996) Doktora Tezi incelenmelidir.

Test Metodolojisi: Bireylerin, kendilerine dair çe?itli yeterlilik ifadelerini belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden de?erlendirmesi beklenir. Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir ancak genellikle 4 veya 5 puanl? Likert tipi derecelendirme kullan?l?r.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlilik, Akademik Benlik, Sosyal Benlik Alg?s?, Öz-de?er, Psikometrik Özellikler, Geçerlik, Güvenirlik, Psikolojik Ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: R. Gabay'?n 1996 y?l?nda tezini sundu?u kurum: Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari kullan?m? için orijinal telif hakk? sahibinden (Susan Harter veya yay?nc? kurulu?) izin al?nmas? gereklidir. Akademik çal??malarda kullan?m için genellikle tez yazar?ndan izin al?nmas? tavsiye edilir.

Ücret: Ticari veya klinik amaçl? kullan?m ücretleri orijinal ölçek sahibinin politikalar?na ba?l?d?r. Uyarlama tez çal??mas? genellikle ücretsiz eri?ime aç?kt?r.

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas?n?n tamamlanma y?l? 1996'd?r.

Kaynaklar

Gabay, R. (1996). Çocuklarda benlik sisteminin incelenmesi (Doktora Tezi). Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Benlik Alg?s? Profili ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte, Benlik Alg?s? Profili ölçe?inin Türkçe uyarlamas?na ait maddeler bulunmamaktad?r. Maddeler için Gabay (1996) taraf?ndan haz?rlanan Doktora Tezi'ne ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM